

Is le meaisínáistriúchán [\[Nasc\]](#) a gineadh aistriúchán an leathanaigh seo. Is féidir earráidí a bheith i meaisínáistriúcháin a d'fhéadfadh soiléireacht agus cruinneas a laghdú; ní ghlacann an tOmbudsman aon dliteanas i leith aon neamhréireachtaí. Chun an fhaisnéis is iontaofa agus an deimhneacht dhlíthiúil a fháil, féach ar an leagan foinseach i Béarla atá nasctha thuas. Chun tuilleadh eolais a fháil féach ar ár [mbeartas teanga agus aistriúcháin \[Nasc\]](#).

Cinneadh maidir leis an gcaoi ar chuir an Banc Eorpach Infheistíochta (BEI) tionchar comhshaoil na Píblíne Tras-Aidriadach agus na Píblíne Tras-Anatóile san áireamh sular mhaoinigh sé na tionscadail (cás 2030/2020/NH)

Cinneadh

Cás 2030/2020/NH - Tosaithe an 28/05/2021 - Cinneadh an 27/04/2022 - Institiúid ábhartha An Banc Eorpach Infheistíochta (Ní bhfuarthas drochriarachán) |

Bhain an cás le dhá thionscadal píblíne gáis a mhaoinigh an Banc Eorpach Infheistíochta (BEI) in 2018. D'áitigh na gearánaigh gur theip ar BEI a áirithiú go ndearnadh measúnú iomchuí ar thionchar na dtionscadal ar an gcomhshaol.

Agus aird á tarraingt aici ar an athbhreithniú teoranta is féidir léi a dhéanamh i gcásanna mar seo, chuir an tOmbudsman tús le fiosrúchán agus d'iarr sí ar BEI doiciméid bhreise a sholáthar maidir le líomhaintí na ngearánach. Iarradh ar BEI freisin míniú a thabhairt ar na príomhathruithe ar an gcaoi a n-áirithíonn sé urraim do chritéir chomhshaoil i dtionscadail a mhaoiníonn sé tar éis dó gealltanais a thabhairt deireadh a chur le tionscadail fuinnimh breosla iontaise a mhaoiniú ó dheireadh 2021.

Thug BEI mínithe leordhóthanacha mar fhreagra. Chinn an tOmbudsman go ndearna sí gníomhaíocht iomchuí mar chuid dá 'próiseas díchill chuí' chun a áirithiú go ndearnadh measúnú cuí ar thionchar an dá phíblíne ar an gcomhshaol. Dhún an tOmbudsman an fiosrúchán leis an gcinneadh nach raibh aon drochriarachán déanta ag an BEI.

Cúlra an ghearáin

1. An 6 Feabhra agus an 15 Márta 2018, cheadaigh an Banc Eorpach Infheistíochta (BEI) dhá iasacht chun tógáil dhá phíblíne gáis a mhaoiniú, an Phíblíne Thrasaidriadach (TAP) agus an

Phíblíne Gáis Nádúrtha Trasanatólach (TANAP). Tá an dá phíblíne ina gcomhpháirt de Chonair Gáis an Deiscirt, ar slabhra casta píblínte é a nascann Muir Chaisp leis an Eoraip. Tugann sé gás nádúrtha a tháirgtear san Asarbaiseáin go dtí an Tuirc agus an Eoraip.

2. Trasnaíonn TANAP an Tuirc ón teorainn leis an tSeoirsia agus tá sé thart ar 1850 km ar fhad. Trasnaíonn TAP an Ghréig agus an Albáin ón teorainn leis an Tuirc agus nascann sé le líonra gáis na hIodáil. Tá sé thart ar 878 km ar fhad. Maoiníodh an dá phíblíne ó fhoinsí éagsúla: infheistíocht phríobháideach, údaráis náisiúnta agus institiúidí airgeadais idirnáisiúnta. D'fhormheas BEI iasacht EUR 1.5 billiún le haghaidh TAP, agus iasacht EUR 932 mhilliún le haghaidh TANAP. Thosaigh gás ag sreabhadh trí na píblínte isteach san Aontas i mí na Samhna 2020.

Léarscáil de Chonair Gáis an Deiscirt (foinse: www.sgc.az/en [Nasc]):

3. Is grúpa de cheithre eagraíocht chomhshaoil iad na gearánaigh a dhéanann faireachán ar bhainc infheistíochta agus ar shaincheisteanna comhshaoil. Áitíonn siad gur theip ar BEI a áirithiú go ndearnadh tionchar na dtionscadal ar an gcomhshaoil a mheá go hiomchuí nuair a mhaoinigh sé iad.

4. In 2019, chuir na gearánaigh gearán faoi bhráid Shásra Gearán BEI (BEI-CM), arb é sásra cuntasachta inmheánach BEI é atá ceaptha chun gearáin i gcoinne BEI a láimhseáil ag aon duine a mheasann go ndéanann a chuid gníomhaíochtaí difear dó. Mheas BEI-CM nach raibh bunús leis na líomhaintí agus dhiúltaigh siad don ghearán i mí Iúil 2020. [1]

5. Bhí na gearánaigh míshásta leis an gcaoi ar láimhseáil BEI-CM a ngearán, agus chuaigh siad i dteagmháil leis an Ombudsman Eorpach i mí na Samhna 2020.

An fiosrúchán

6. Chuir an tOmbudsman tús le fiosrúchán ar an ngearán, agus d'iarr sé ar BEI doiciméid a sholáthar maidir leis an measúnú ar an tionchar ar an gcomhshaoil ar thionscadail TAP agus

TANAP. Iarradh ar BEI freisin a leagan amach conas a d'athraigh a chleachtais idir 2018 (nuair a maoiníodh na tionscadail atá i gceist) agus inniu (in 2019, d'athraigh BEI a bheartas iasachta agus gheall sé stop a chur le tionscadail fuinnimh breosla iontaise a mhaoiniú ó dheireadh 2021). [2]

7. Le linn an fhiosrúcháin, fuair an tOmbudsman freagra BEI agus, ina dhiaidh sin, tuairimí na ngearánach mar fhreagairt ar fhreagra BEI.

Argóintí curtha faoi bhráid an Ombudsman

8. Ina ngearán chuig an Ombudsman, rinne na gearánaigh an argóint fhoriomlán gur theip ar BEI ceangal a chur ar thionscnóirí tionscadail TAP agus TANAP measúnuithe tionchair comhshaoil agus sóisialta iomlána agus cruinne a dhéanamh, in ainneoin na hoibleagáide é sin a dhéanamh faoi rialacha BEI. [3] Go háirithe, d'áitigh siad nár chumhdaigh na measúnuithe ach roinnt codanna teoranta de Chonair Gáis an Deiscirt agus nár chuir siad san áireamh go hiomlán astaíochtaí éalaitheacha gáis agus méaduithe ar acmhainneacht na bpíblínte amach anseo. Bhí siad neamhleanúnach freisin toisc gur thomhais na tionscnóirí roinnt astaíochtaí gás ceaptha teasa le haghaidh codanna áirithe den pháiplé agus ní le haghaidh codanna eile (mar shampla, roinn na hIodáile de TAP). Mhaígh na gearánaigh gur bhain BEI úsáid as eolaíocht as dáta dá ríomhanna, rud a d'íoslaghdaigh tionchar aeráide na bpíblínte. Tá cur síos mionsonraithe ar na hargóintí ar fáil san Iarscríbhinn.

9. Tháinig BEI-CM ar an gconclúid nach raibh bunús le líomhaintí na ngearánach. Mhínigh sé gur chomhlíon BEI na caighdeáin is infheidhme maidir le measúnú ar lorg carbóin na dtionscadal agus gur áirithigh sé gur líon a chleachtadh loirg carbóin féin aon bhearna i measúnú tionchair aeráide na dtionscnóirí. Thug BEI-CM faoi deara go ndearna tionscnóir TANAP botún ina ríomhanna ar astaíochtaí gás ceaptha teasa trí luach as dáta a úsáid, ach mheas sé go raibh an tionchar neamhshuntasach.

10. Mar fhreagra ar iarraidh an Ombudsman, chuir BEI na príomhathruithe ar a chleachtais i láthair idir 2018 (nuair a maoiníodh TAP agus TANAP) agus inniu. Tharla an t-athrú mór i mí na Samhna 2019, nuair a ghlac BEI a Bheartas nua Iasachtaithe Fuinnimh [4], a ceapadh chun a áirithiú go bhfuil gníomhaíochtaí an Bhainc san earnáil fuinnimh comhsheasmhach le beartais fuinnimh agus aeráide an Aontais agus go dtacaíonn siad leo, chomh maith le spriocanna Chomhaontú Pháras [5]. Chuir BEI deireadh le tionscadail fuinnimh breosla iontaise gan staonadh, lena n-áirítear gás, a mhaoiniú ag deireadh 2021.

11. Ó shin i leith, d'fhorbair BEI sraith nótaí treorach do thionscnóirí tionscadail, lena n-áirítear maidir le rannpháirtíocht páirtithe leasmhara, forbairt hidreachumhachta agus tionscadail a bhaineann le COVID-19.

12. Rinne BEI athbhreithniú freisin ar a rialacha maidir le maoiniú tionscadal (Creat Beartais Comhshaoil agus Shóisialta BEI [6]) tar éis comhairliúchán poiblí in 2021, inar ghlac na gearánaigh páirt. Go háirithe, nuashonraigh BEI Caighdeáin Chomhshaoil agus Shóisialta 2013

(a bhí i bhfeidhm nuair a maoiníodh TAP agus TANAP) chun aghaidh a thabhairt ar dhúshláin nua chomhshaoil agus shóisialta agus ar na ceachtanna a foghlaimíodh. Áiríodh in athbhreithniú BEI, go háirithe, oibleagáid níos láidre ar thionscnóirí iomláine agus cáilíocht leordhóthanach na faisnéise a sholáthraítear sna staidéir chomhshaoil agus shóisialta a ráthú, chomh maith le ceanglais níos déine maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa agus rioscaí aeráide. Chuir sé isteach freisin Caighdeán nua maidir le maoiniú idirghafa. [7]

13. D'áitigh BEI gur dea-chleachtas é an cur chuige a lean sé do thionscadail TAP agus TANAP. Bhí próisis díchill chuí iomchuí curtha i gcrích ag BEI agus níor shainithin BEI-CM ach easnamh imeallach amháin (an luach as dáta) nuair a d'fhiosraigh sé líomhaintí an ghearánaigh. Dúirt an BEI go leanfadh sé leis an gcur chuige céanna maidir le breithmheas a dhéanamh ar oibríochtaí amach anseo a bhfuil céimeanna castachta cosúil le TAP agus TANAP acu.

14. Thug na gearánaigh barúlacha maidir le freagra BEI. D'áitigh siad gur theip ar thionscnóirí TAP agus TANAP measúnú a dhéanamh ar astaíochtaí gás ceaptha teasa nuair ba cheart dóibh, de réir chaighdeáin BEI, measúnú ceart a dhéanamh ar an tionchar ar an gcomhshaoil. Rinne BEI na hastaíochtaí sin a ríomh mar chuid dá dhícheall cuí, ach níor cheart a mheasúnú féin ar lorg carbóin a chur in ionad oibleagáidí teipthe na dtionscnóirí.

15. D'áitigh na gearánaigh freisin nár thug athbhreithniú BEI ar a Chreat Beartais Comhshaoil agus Shóisialta aghaidh ar na saincheistanna a sainithníodh maidir le tionscadail TAP agus TANAP. Chuir siad cóip den aighneacht chomhpháirteach a sheol siad chuig BEI i gcomhthéacs an chomhairliúcháin phoiblí ar fáil don Ombudsman. Ba í an phríomh-shaincheist a tharraing na gearánaigh anuas ná go raibh easpa soiléireachta sa chreat athbhreithnithe maidir le dícheall cuí BEI i dtaca le himpleachtaí comhshaoil, sóisialta agus chearta an duine a bheadh ag na tionscadail. Cháin siad an fóras nach raibh doiciméad inmheánach BEI ina leagtar amach a chleachtas díchill chuí mar chuid den chomhairliúchán poiblí agus nach raibh sé ar fáil go poiblí.

Measúnú an Ombudsman

16. Baineann an gearán leis an gcaoi a ndearna BEI measúnú ar thionchar dhá thionscadail phíblíne ar an gcomhshaoil nuair a mhaoinigh sé iad. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara gur ar thionscnóirí an tionscadail (cuibhreannais de chuid roinnt cuideachtaí fuinnimh príobháideacha agus cuideachtaí fuinnimh faoi úinéireacht stáit) a bhí an phríomhfhreagracht as measúnú a dhéanamh ar thionchar comhshaoil na bpíblínte, agus nach dtagann a ngníomhaíochtaí faoi shainordú an Ombudsman Eorpaigh. Dá bhrí sin, ní hé ról an Ombudsman sa chás seo measúnú a dhéanamh ar an gcaoi ar ullmhaigh na tionscnóirí tionscadail measúnuithe tionchair comhshaoil na bpíblínte, ach ar an gcaoi ar áirithigh BEI go raibh na measúnuithe i gcomhréir lena rialacha maidir le maoiniú.

17. Níorbh é BEI an t-aon institiúid airgeadais idirnáisiúnta a chuir cistiú ar fáil: ghlac infheisteoirí eile, chomh maith leis an mBanc Eorpach Athfhoirgníochta agus Forbartha (BEAF),

páirt sna tionscadail. Ciallaíonn sé sin go raibh ar na tionscnóirí critéir chomhshaoil agus shóisialta roinnt institiúidí maoinithe a urramú, ní hamháin critéir BEI. Ós rud é gur thrasnaigh na píblínte roinnt tíortha, cuid acu Ballstáit AE, cuireadh ceanglais dhlíthiúla éagsúla AE agus/nó náisiúnta i bhfeidhm. [8]

18. Tá teorainn le méid an athbhreithnithe atá an tOmbudsman in ann a dhéanamh sa chás seo. Ní comhlacht teicniúil é an tOmbudsman a bhfuil sé d'acmhainn aige athmheasúnú a dhéanamh ar leordhóthanacht na measúnuithe ar an tionchar ar an gcomhshaoil. Tá ról an Ombudsman teoranta chun a fháil amach ar thug BEI freagra réasúnach do na gearánaigh agus an bhfuil earráid nós imeachta nó earráid fhollasach measúnaithe i measúnú BEI féin.

19. Tar éis dó anailís a dhéanamh ar fhreagra tosaigh BEI-CM ar ghearán 2019, ar shoiléirithe BEI agus ar na doiciméid bhreise a fuarthas le linn an fhiosrúcháin, **cinneann an tOmbudsman nach raibh aon drochriarachán ag BEI sa chás seo**. Ní nochtann an anailís - thar an earráid ríofa a shainaithin BEI-CM cheana féin - aon earráid fhollasach measúnaithe ag BEI nuair a mheas sé tionchar TAP agus TANAP ar an gcomhshaoil. Tá measúnú mionsonraithe ar líomhaintí uile na ngearánach ar fáil san larscríbhinn.

20. Cuireadh easnaimh áirithe i láthair sna measúnuithe ar an tionchar ar an gcomhshaoil a d'ullmhaigh tionscnóirí TAP agus TANAP, mar a thuairiscigh na gearánaigh. Go háirithe, bhí lochtanna i ríomh na n-astaíochtaí gás ceaptha teasa agus níor cuireadh san áireamh sna measúnuithe réimse iomlán tionchair na dtionscadal TAP agus TANAP, agus tionchar carnach na dtionscadal eile. Mar sin féin, thug BEI na lochtanna sin faoi deara agus rinne sé beart iomchuí mar chuid dá phróiseas díchill chuif. D'iarr sé ar na tionscnóirí tionscadail measúnuithe tionchair breise a dhréachtú. Cheap BEI a mheasúnú féin ar an lorg carbóin freisin chun measúnú foriomlán cuif ar na tionscadail a áirithiú. Chinn an tOmbudsman gur ghníomhaigh BEI go réasúnach sna himthosca.

21. Áitíonn na gearánaigh go raibh BEI mícheart caitheamh lena mheasúnú féin ar lorg carbóin mar athsholáthar ar na measúnuithe a bhí in easnamh ag tionscnóirí TAP agus TANAP. Ba cheart go mbeadh sé de cheangal ar na tionscnóirí measúnuithe breise a sholáthar ina ionad sin, a dúirt siad. Measann an tOmbudsman, áfach, nach bhfuil próiseas díchill chuif BEI ceaptha chun teacht in ionad mheasúnuithe comhshaoil na dtionscnóirí; is próiseas neamhspleách é, a dhéantar go neamhspleách chun a fhíorú an gcomhlíonann na tionscadail mhaoinithe rialacha BEI. I gcás TAP agus TANAP, chuir BEI de cheangal ar na tionscnóirí staidéir bhreise a dhéanamh nó faisnéis chomhlántach a sholáthar mar chuid dá phróiseas díchill chuif. Ní leagtar amach i rialacha BEI aon oibleagáid atá air faisnéis bhreise a iarraidh ar na tionscnóirí i ngach cás ina bhfuil faisnéis ar iarraidh. [9]

22. Fáiltíonn an tOmbudsman roimh na mínithe breise a chuir BEI ar fáil maidir leis an gcaoi a bhfuil athrú tagtha ar a chleachtais ó ghlac sé seilbh ar an maintlín de “bhanc aeráide” AE in 2019 (maoiníodh na píblínte in 2018). Rinne BEI athbhreithniú ar a rialacha maidir le tionchar comhshaoil agus sóisialta na dtionscadal a mhaoiníonn sé tar éis comhairliúchán poiblí in 2021. Go háirithe, neartaigh sé ceanglais agus freagrachtaí na dtionscnóirí staidéir chomhshaoil ar cháilíocht leordhóthanach a sholáthar agus míniú a thabhairt ar an gcaoi a gcomhlíonann na

tionscadail gealltanais aeráide (go háirithe spriocanna Chomhaontú Pháras). [10]

23. Tugann an tOmbudsman dá aire argóintí na ngearánach maidir le hathbhreithniú BEI ar a Chreat Beartais Comhshaoil agus Shóisialta. Rinneadh an t-athbhreithniú (agus an comhairliúchán poiblí comhfhreagrach) ag an am céanna le fiosrúchán an Ombudsman, ach ní cuid de é. Tugann an tOmbudsman dá aire, áfach, gur foilsíodh doiciméad inmheánach BEI ina leagtar amach a chleachtais díchill chuí ar shuíomh gréasáin BEI le linn an chomhairliúcháin phoiblí. [11] D'ardaigh na gearánaigh é sin mar ábhar tábhachtach agus is ábhar misnigh é go bhfuil sé curtha ar fáil go poiblí anois.

Conclúid

Bunaithe ar an bhfiosrúchán, dúnann an tOmbudsman an cás seo leis an gconclúid seo a leanas:

Ní raibh aon drochriarachán ag BEI sa chás seo.

Cuirfear an gearánach agus an BEI ar an eolas faoin gcinneadh sin .

Emily O'Reilly An tOmbudsman Eorpach

Strasbourg, 27/04/2022

Iarscríbhinn a ghabhann leis an gCinneadh maidir le cás 2030/2020/NH

Tugtar tuilleadh sonraí sna míreanna seo a leanas faoi na príomh-líomhaintí a rinne an gearánach, faoi argóintí BEI agus faoi mheasúnú an Ombudsman.

1) Gan réimse iomlán tionchair na dtionscadal a chur san áireamh

D'áitigh na gearánaigh nár cuireadh san áireamh sna measúnuithe tionchair comhshaoil agus shóisialta réimse iomlán tionchair na dtionscadal TAP agus TANAP, agus tionchar carnach tionscadal eile.

D'fhreagair BEI-CM go raibh sé d'oibleagáid ar thionscnóirí tionscadail TAP agus TANAP a measúnuithe tionchair comhshaoil agus sóisialta féin a dhéanamh sula bhfuair siad maoiniú BEI. Ag céim luath, thug BEI dá aire gur theip ar na measúnuithe tionchair don dá tionscadal na hastaíochtaí gás ceaptha teasa carnacha ó thionscadail eile i gConair Gáis an Deiscirt a

chur san áireamh. Dá bhrí sin, ceanglaíodh ar BEI go ndéanfadh na tionscnóirí measúnú tionchair carnach. Chomhlíon agus d'fhoilsigh TAP pacáiste faisnéise forlíontaí ar a shuíomh gréasáin, lena n-áirítear ríomhanna carnacha. [12] Thug BEI dá aire gur theip ar TANAP é sin a dhéanamh. Mar sin féin, rinne BEI “measúnú leochaileachta ar an athrú aeráide” bunaithe ar mheasúnuithe tionchair na dtionscadal, agus tháinig sé ar an gconclúid go mbeadh an tionchar ar an aeráid teoranta. Rinne BEI measúnú freisin ar astaíochtaí gás ceaptha teasa carnacha mar chuid dá phróiseas díchill chuí do TANAP.

Measúnú an Ombudsman:

Mhínigh BEI gur cheangail sé ar thionscnóirí tionscadail measúnú tionchair carnach a dhéanamh, ach nár chomhlíon ach TAP amháin. D'fhóiraigh an tOmbudsman an fhaisnéis agus fuair sé amach gur fhoilsigh tionscnóirí TAP doiciméad breise go deimhin inar cuireadh san áireamh an tionchar carnach ar an gcomhshaol, lena n-áirítear astaíochtaí carnacha gás ceaptha teasa. [13] I gcás TANAP, rinne BEI measúnú ar astaíochtaí carnacha gás ceaptha teasa mar chuid dá phróiseas díchill chuí. Rinne an tOmbudsman seiceáil ar mheasúnú BEI féin ar astaíochtaí carnacha gás ceaptha teasa do TANAP, agus chinn sí gur chumhdaigh ríomhanna BEI astaíochtaí do Chonair Gáis an Deiscirt ina hiomláine, lena n-áirítear saoráidí gaolmhara. [14] D'áitigh na gearánaigh go bhfuil na measúnuithe tionchair ar an gcomhshaol i raon doiciméad éagsúil, agus gur cheart iad a chomhdhlúthú in aon doiciméad amháin. Níor aimsigh an tOmbudsman aon ní i rialacha BEI a chuirfeadh cosc ar thionscnóirí tionscadail nuashonrú a dhéanamh agus trína bheith intuigthe go mbeadh níos mó measúnuithe tionchair á gcur i láthair acu. Os a choinne sin, iarrtar ar na tionscnóirí a measúnuithe comhshaoil a thabhairt cothrom le dáta le staidéir bhreise de réir mar is gá, a bheidh le comhaontú le BEI ar bhonn cás ar chás. [15]

2) Astaíochtaí gás ceaptha teasa do roinn na hIodáile de TAP

D'áitigh na gearánaigh gur theip ar thionscnóirí TAP astaíochtaí gás ceaptha teasa a ríomh do chuid na hIodáile de TAP, cé go ndearna siad é don Albáin agus don Ghréig.

Mhínigh BEI-CM, a mhéid a bhaineann le roinn na hIodáile de TAP, go raibh ríomhanna astaíochtaí gás ceaptha teasa san áireamh sa mheasúnú tionchair ach go príomha le haghaidh gníomhaíochtaí muirí amach ón gcósta, agus measadh go raibh na hastaíochtaí neamhshuntasach.

Measúnú an Ombudsman:

D'fhóiraigh an tOmbudsman an fhaisnéis [16] agus níor aimsigh sé aon rud a thabharfadh le tuiscint go ndearna BEI earráid fhollasach maidir leis an ngné sin.

3) Astaíochtaí éalaitheacha carnacha gás ceaptha teasa

D'áitigh na gearánaigh gur theip ar na tionscadail measúnú a dhéanamh ar astaíochtaí éalaitheacha carnacha gás ceaptha teasa do Chonair Gáis an Deiscirt ar fad.

D'fhreagair BEI-CM gur áiríodh agus gur ríomhadh astaíochtaí éalaitheacha agus scaoilte i

measúnuithe tionchair na dtionscadal (astaíochtaí éalaitheacha agus scaoilte le haghaidh TANAP agus, i gcás TAP, astaíochtaí scaoilte amháin) [17]. Rinne BEI measúnú ar lorg carbóin ina raibh ríomh ar na hastaíochtaí gás ceaptha teasa uile a bhí ag rannchuidiú lena gcumhdaítear bonneagar uile thionscadal Chonair Gáis an Deiscirt. Agus athbhreithniú á dhéanamh ar an ngearán, thug BEI-CM faoi deara gur ríomh tionscnóirí TANAP astaíochtaí an tionscadail agus luach as dáta á úsáid acu [18]. Tar éis dó athríomh a dhéanamh leis an luach nuashonraithe, áfach, fuair sé go raibh an tionchar diomaibhseach (níos lú ná 1 % de na hastaíochtaí iomlána do Chonair Gáis an Deiscirt ina hiomláine).

Measúnú an Ombudsman:

D'fhóirigh an tOmbudsman measúnú BEI féin ar lorg carbóin, a fuarthas le linn an fhiosrúcháin. Deimhníonn an tOmbudsman gur chlúdaigh sé gach astaíocht gás ceaptha teasa a chuireann leis (lena n-áirítear astaíochtaí éalaitheacha) a chlúdaíonn gach bonneagar de thionscadal Chonair Gáis an Deiscirt. D'admhaigh BEI-CM gur tharla earráid i ríomh astaíochtaí TANAP, a d'úsáid luach as dáta, ach fuair sé amach go raibh tionchar na hearráide i gcomparáid leis na hastaíochtaí dócháin iomlána diomaibhseach (níos lú ná 1 %). In éagmais aon fhianaise dá mhalairt, measann an tOmbudsman go bhfuil measúnú agus cur chuige BEI réasúnach.

4) Luach as dáta chun meastóireacht a dhéanamh ar thionchar aeráide na bpíblínte

D'áitigh na gearánaigh gur bhain BEI úsáid as luach as dáta chun meastóireacht a dhéanamh ar thionchar aeráide na bpíblínte faoina mheasúnú ar lorg carbóin agus faoina mhodheolaíocht ríofa.

Mhínigh BEI-CM, agus a mheasúnú féin ar lorg carbóin á ullmhú aige, gur bhain BEI féin úsáid as luach as dáta ina ríomhanna. Chinn BEI-CM go ndearna BEI a threoirchoiciméad a nuashonrú ó shin leis an luach cothrom le dáta. [19]

Measúnú an Ombudsman:

D'úsáid BEI féin luach mícheart ina ríomhanna toisc go ndearnadh tagairt fós sa doiciméad tagartha (Modheolaíocht Lorg Carbóin Tionscadail BEI, leagan 10.1) do luach atá as dáta. Rinneadh an luach sin a nuashonrú ó shin sa leagan reatha den doiciméad tagartha (leagan 11.1). [20] Dá réir sin, measann an tOmbudsman gur ghníomhaigh BEI go réasúnach maidir leis an ngné sin.

5) Mainneachtain acmhainn mhéadaithe na bpíblínte a chur san áireamh

Líomhain na gearánaigh nach ndearna BEI measúnú ach ar astaíochtaí gás ceaptha teasa don chéad chéim de na tionscadail, ní do chéimeanna breise nuair a bheadh na píblínte ag feidhmiú ag a lánacmhainneacht.

Mar fhreagra ar an ngearán, mhínigh BEI-CM gur ríomh BEI astaíochtaí gás ceaptha teasa don

chéad chéim de na tionscadail amháin, toisc gurbh é an t-aon chéim é a mhaoinigh BEI. Bheadh aon leathnú nó uasghrádú breise ar na píblínte, dá maoineodh BEI iad, faoi réir tuilleadh measúnuithe ar lorg carbóin. Tháinig BEI-CM ar an gconclúid go raibh an measúnú ar lorg carbóin do chéim 1 i gcomhréir go hiomlán le rialacha BEI.

D'áitigh na gearánaigh, trí gan ach Céim 1 den tionscadal a bhfuil acmhainn píblíne níos ísle aige a chur san áireamh, go ndéanadh BEI méid na n-astaíochtaí gás ceaptha teasa a ghineann TAP agus TANAP a laghdú. Dúirt siad, contrártha leis an méid a éilíonn BEI, go méadódh cumas na píblíne le himeacht ama a bhuíochas le comhbhrú breise gáis nádúrtha, gan aon infheistíochtaí breise a bheith riachtanach.

Measúnú an Ombudsman:

Chinn BEI gan measúnú a dhéanamh ar astaíochtaí gás ceaptha teasa ach amháin don chéad chéim de na tionscadail. Cuireadh san áireamh sa chéad chéim toilleadh píblíne 10 mbilliún méadar ciúbach in aghaidh na bliana (bcm) le haghaidh TAP agus 16 bcm le haghaidh TANAP, agus mhéadódh an toilleadh go 20 bcm le haghaidh TAP agus 24 bcm le haghaidh TANAP sna chéad chéimeanna eile. Mhínigh BEI go ndéanadh sé measúnuithe ar leith ar lorg carbóin i gcás ina gcinneadh sé aon leathnú nó uasghrádú breise ar na píblínte a mhaoiníú. Measann an tOmbudsman go bhfuil an míniú sin réasúnach. D'áitigh na gearánaigh go dtiocfadh méadú ar acmhainneacht na píblíne gan gá le tuilleadh infheistíochtaí, ach léiríonn an fhianaise a mhalairt: Is gá stáisiúin bhreise chomhbhrúiteora a thógáil más mian le TAP agus TANAP toilleadh píblíne a mhéadú. [21] Chaitheadh tógáil den sórt sin - dá maoineodh BEI í - a bheith faoi réir measúnuithe ar leith maidir le lorg carbóin.

6) Cás bunlíne inchreidte (gan an tionscadal)

D'áitigh na gearánaigh gur theip ar mheasúnú BEI ar lorg carbóin cás bunlíne inchreidte a sholáthar chun tionchar na dtionscadal a chur i gcomparáid le roghanna malartacha eile mura dtógfaí na píblínte.

D'fhreagair BEI-CM, de réir rialacha BEI, go n-éilítear leis an gcás bunlíne inchreidte (an cás 'gan an tionscadal'), go ndéanfaí machnamh ar an méid a tharlódh i gcás nach dtógfaí na tionscadail agus go ndéanfaí an méid céanna gáis a allmhairiú trí bhealaí malartacha. Dúirt an BEI, ag an am, gurb iad na roghanna eile seachas na píblínte allmhairí gáis na Rúise trí Nord Stream 2 agus píblínte idirthurais na hÚcráine, nó allmhairí Gáis Nádúrtha Leachtaithe ó na Stáit Aontaithe. Chinn BEI-CM go raibh cás bonnlíne inchreidte agus réalaióch déanta ag BEI dá mheasúnú ar lorg carbóin.

D'áitigh na gearánaigh gur theip ar BEI cás a mheas ina raibh gníomhaíochtaí agus beartais dírithe ar choigilt fuinnimh seachas acmhainneacht allmhairiúcháin an gháis nádúrtha a mhéadú.

Measúnú an Ombudsman:

Is é is aidhm don 'chás bunlíne inchreidte' tionchar na dtionscadal a chur i gcomparáid le roghanna malartacha eile mura dtógfaí na píblínte. Ní aimsíonn an tOmbudsman aon rud sa chás malartach atá beartaithe ag an BEI a léireodh diall suntasach óna rialacha féin. Bhí sé thar

a bheith réasúnach ag an am do BEI cás a shamhlú ina leanfadh gás de shreabhadh chun na hEorpa trí na píblínte atá ann cheana (an Rúis, SAM, an Úcráin). Áitíonn na gearánaigh gur theip ar BEI seanaois phíblínte na Rúise a chur san áireamh agus gur cheart go mbeadh cás malartach tuartha aige a dhíreodh ar bheartais coigilte fuinnimh. Tugann an tOmbudsman dá aire, áfach, nach bhfuil aon rud i rialacha BEI a chuirfeadh oibleagáid ar BEI cásanna malartacha a cheapadh ar leibhéal chomh mionsonraithe sin. [22]

7) Gealltanais idirnáisiúnta na hAlbáine a cuid astaíochtaí dé-ocsaíde carbóin a laghdú

D'áitigh na gearánaigh gur bhagairt thromchúiseach iad na tionscadail do na gealltanais idirnáisiúnta a thug an Albáin chun a hastaíochtaí dé-ocsaíde carbóin a laghdú. B'ionann na hastaíochtaí gás ceaptha teasa atá tuartha ó thionscadal TAP agus 7 % d'astaíochtaí iomlána bliantúla na hAlbáine, cé gur gheall an Albáin a hastaíochtaí dé-ocsaíde carbóin a laghdú 11.5 % roimh 2030. Theip ar na tionscnóirí aon straitéis um maolú a chur i láthair chun an tionchar suntasach a bheadh ag TAP ar fhardal gás ceaptha teasa na hAlbáine a mhaolú.

Dúirt an EIB-CM nach raibh aon fhianaise ann nach n-urramódh an Albáin a tiomantais idirnáisiúnta a hastaíochtaí dé-ocsaíde carbóin a laghdú. Ina theannta sin, bhí tionscnóirí TAP i mbun plean bainistíochta a ullmhú a raibh sé mar aidhm leis aghaidh a thabhairt ar na tionchair iarmharacha agus rialuithe maolaithe agus coimircí a sholáthar do roinn TAP a thrasnaíonn an Albáin.

Measúnú an Ombudsman:

Ní hé ról an Ombudsman measúnú a dhéanamh ar cé acu a urramóidh nó nach n-urramóidh trídís tír a gealltanais idirnáisiúnta maidir leis an athrú aeráide. Is í príomhargóint na ngearánach gur theip ar thionscnóirí TAP bearta maolaithe nó cúitimh a chur i láthair, rud a bhí i gcoinne cheanglais BEI. Mhínigh BEI-CM go n-ullmhódh tionscnóirí TAP doiciméad breise ina mbeadh bearta maolaithe. Deimhníonn an tOmbudsman gur fhoilsigh tionscnóirí TAP doiciméad den sórt sin idir an dá linn. [23] Cuirtear i láthair sa doiciméad na huirlisí agus na próisis atá i bhfeidhm chun astaíochtaí a bhainistiú le linn chéim na n-oibríochtaí, lena n-áirítear astaíochtaí gás ceaptha teasa, agus chun spriocanna intomhaiste a leagan síos maidir le laghdú gás ceaptha teasa, lena n-áirítear astaíochtaí éalaitheacha. Measann an tOmbudsman gur thug BEI freagra réasúnach ar argóintí na ngearánach ar an ngné sin.

[1] D'fhoilsigh BEI-CM faisnéis faoin gcás, agus a thuarascáil conclúidí, ar a shuíomh gréasáin: <https://www.eib.org/en/about/accountability/complaints/cases/tap-tanap> [Nasc]

[2] Féach

<https://www.eib.org/en/press/all/2019-313-eu-bank-launches-ambitious-new-climate-strategy-and-energy-ending-po> [Nasc]

[3] Tráth a rinneadh measúnú ar thionscadail TAP agus TANAP, bhí **Creat Inbhuanaitheachta Comhshaoil agus Sóisialta** ag BEI a chuimsigh (i) [Ráiteas 2009 maidir le Prionsabal agus Caighdeáin Chomhshaoil agus Shóisialta \[Nasc\]](#) (mhínigh an Ráiteas na ceanglais chomhshaoil agus shóisialta a ndéantar measúnú ar na tionscadail a mhaoiníonn BEI ina n-aghaidh) agus (ii) [Lámhleabhar maidir le Caighdeáin Chomhshaoil agus Shóisialta \[Nasc\]](#) (aistrigh an Lámhleabhar na caighdeáin chomhshaoil a bhfuil tuairisc orthu sa Ráiteas isteach sna cleachtais oibríochtúla a leanann foireann BEI). D'fhoilsigh BEI [Modheolaíocht Tionscadail maidir le Lorg Carbóin \[Nasc\]](#) (leagan 10.1) freisin ina mínítear conas ba cheart do bhaill foirne BEI lorg carbóin na dtionscadal infheistíochta arna maoiniú ag BEI a ríomh. Rinne BEI a Chreat a nuashonrú in 2021 tar éis comhairliúchán poiblí (féach: <https://www.eib.org/en/about/priorities/climate-action/environment-sustainability/index.htm> [Nasc]).

[4] Féach: https://www.eib.org/attachments/strategies/eib_energy_lending_policy_en.pdf [Nasc]

[5] Is comhaontú domhanda atá ceangailteach ó thaobh dlí é Comhaontú Pháras maidir leis an athrú aeráide, a glacadh ag Comhdháil Pháras maidir leis an athrú aeráide (COP21) i mí na Nollag 2015. Leagtar amach i gComhaontú Pháras creat domhanda chun athrú contúirteach aeráide a sheachaint tríd an téamh domhanda a theorannú faoi bhun 2°C. Tá sé mar aidhm leis freisin cumas na dtíortha déileáil le tionchair an athraithe aeráide a neartú agus tacú leo ina n-iarrachtaí. Tá an tAontas agus a Bhallstáit ina bpáirtithe sa chomhaontú.

[6] Féach fonóta 3.

[7] Féach Caighdeáin nua Chomhshaoil agus Shóisialta BEI, go háirithe Caighdeán 1 maidir le Tionchair agus Rioscaí Comhshaoil agus Sóisialta, Caighdeán 5 maidir leis an athrú aeráide agus Caighdeán 11 maidir le maoiniú idirghafa, atá le fáil ag: <https://www.eib.org/en/publications/eib-environmental-and-social-standards> [Nasc]

[8] I measc nithe eile: [Creat-Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar an Athrú Aeráide \[Nasc\]](#) (UNFCCC) agus Prótocal Kyoto a ghabhann leis, [Treoir 2011/92/AE \[Nasc\]](#) ('Treoir MTC'), agus [Treoir 2003/87/CE \[Nasc\]](#) ('an Treoir maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa').

[9] I Lámhleabhar BEI maidir le Caighdeáin Chomhshaoil agus Shóisialta, Imleabhar II (leagan 9.0 de 02/12/2013, a bhí i bhfeidhm nuair a rinneadh measúnú ar TAP agus TANAP), leagtar amach an méid seo a leanas: '211. *Bunaithe ar an athbhreithniú deisce ar an doiciméadacht atá ar fáil agus ar an misean breithmheasa, cinnfidh an Fhoireann an bhfuil an tionscnóir le staidéir bhreise a dhéanamh chun caighdeáin S&E BEI a chomhlíonadh. Is minic a bhíonn gá le staidéir bhreise chun aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna níos mó amhail saincheisteanna trasteorann, tionchair charnacha, bagairtí ar ghnáthóg chriticiúil nó ar limistéir atá íogair ó thaobh na héiceolaíochta de, acmhainní nádúrtha nó limistéar atá faoi chosaint dlí, RAP a fhorbairt agus pobail dhúchasacha.*' (lch. 138)

[10] Féach mír 12.

[11] Ar fáil ag

https://consult.eib.org/consultation/essf-2021-en/user_uploads/eib-environmental-agus-social-handbook.pdf
[Nasc]

[12] Ar fáil ag:

[https://www.tap-ag.com/sustainability/lenders-requirements/taps-operational-esch-management-system/\\$18902/\\$18902](https://www.tap-ag.com/sustainability/lenders-requirements/taps-operational-esch-management-system/$18902/$18902)
[Nasc]

[13] Tá an Achoimre Feidhmiúcháin ar fáil ag:

[https://www.tap-ag.com/sustainability/lenders-requirements/cumulative-impact-assessment-executive-summary/\\$27000/\\$27000](https://www.tap-ag.com/sustainability/lenders-requirements/cumulative-impact-assessment-executive-summary/$27000/$27000)
[Nasc]

[14] Áirítear i measúnú BEI ar lorg carbóin le haghaidh TANAP astaíochtaí CO₂ réamhtheachtacha agus iarthachtacha ó na tionscadail ghaolmhara agus choimhdeacha: réimse Shah Deniz 2, na píblínte eile den chonair (TAP, SCPx), agus an dócháin úsáide deiridh. Tá an doiciméad ar fáil anseo: <https://www.eib.org/attachments/registers/79751193.pdf>
[Nasc]

[15] Féach ‘Caighdeáin Chomhshaoil agus Shóisialta BEI’, Caighdeán 1, mír 35, le fáil ag https://www.eib.org/attachments/strategies/environmental_and_social_practices_handbook_en.pdf.
[Nasc]

[16] Féach an Achoimre Neamhtheicniúil ar an Measúnú ar an Tionchar ar an gComhshaoil agus ar an Tionchar Sóisialta a rinneadh le haghaidh roinn na hIodáile de TAP, atá le fáil ag: [https://www.tap-ag.com/sustainability/esia-documents/esia-italy-in-english/\\$3513/\\$3514/\\$3517](https://www.tap-ag.com/sustainability/esia-documents/esia-italy-in-english/$3513/$3514/$3517)
[Nasc] Cuirtear san áireamh sa doiciméad ‘astaíochtaí truailithe aeir’ le haghaidh oibríochtaí amach ón gcósta (féach Ich. 41) agus truailleáin aeir amhail dé-ocsaíd nítrigine (NO₂), ábhar cáithníneach (PM₁₀) agus aonocsaíd charbóin (CO) le haghaidh oibríochtaí ar tír (féach Ich. 47). Meastar gur beag tábhacht a bhaineann leis na hastaíochtaí.

[17] Is éard is astaíochtaí éalaitheacha ann astaíochtaí nach ndéantar rialú fisiceach orthu ach a eascraíonn as scaoileadh gás ceaptha teasa d’aon ghnó nó go neamhbheartaithe. Eascraíonn siad go coitianta as táirgeadh, próiseáil, stóráil tarchuir agus úsáid breoslaí agus ceimiceán eile, go minic trí ailt, séalaí, pacáil, gaiscéid, etc. Is astaíochtaí iad astaíochtaí scaoilte a scaoiltear de ghnáth trí ghníomhaíocht d’aon ghnó a bhaineann le gníomhaíochtaí plandaí. Áirítear astaíochtaí scaoilte, i bprionsabal, sa sainmhíniú ar astaíochtaí éalaitheacha.

[18] Shocraigh Painéal Idir-Rialtasach na Náisiún Aontaithe ar an Athrú Aeráide (IPCC) an t-innéacs Acmhainneachta Téite Domhanda le haghaidh meatáin (CH₄) ag 21 in 1996, agus ansin tugadh cothrom le dáta é go 25 in 2007. Bhain measúnú tionchair TANAP úsáid as an seanluach (21).

[19] Úsáideann Modheolaíochtaí nuashonraithe Thionscadal BEI maidir le Lorg Carbóin (leagan 11.1, Iúil 2020) innéacs Acmhainneacht Téite Domhanda le haghaidh meatáin (CH₄) de 28, i gcomhréir leis na measúnuithe IPCC is déanaí. Féach leathanach 41 de na

Modheolaíochtaí, ar fáil ag:

https://www.eib.org/attachments/strategies/eib_project_carbon_footprint_methodologies_en.pdf
[Nasc]

[20] Tá leagan 11.1 de na Modheolaíochtaí ar fáil ag

<https://www.eib.org/en/about/cr/footprint-methodologies.htm> [Nasc] (arna rochtain go deireanach an 8 Márta 2022)

[21] Mínítear an méid seo a leanas ar [shuíomh gréasáin TAP: \[Nasc\]](#) 'Is é acmhainneacht oibríochtúil reatha *TAP 10 mbilliún méadar ciúbach in aghaidh na bliana (bcm/a)*. Mar sin féin, trí dhá stáisiún comhbhrúiteora a chur leis agus trí mhodhnú a dhéanamh ar na stáisiúin chomhbhrúiteora atá ann cheana, *is féidir an toilleadh píblíne atá ann cheana a mhéadú go tréachur 20 bcm/a.*' (béim curtha leis). Deir [suíomh gréasáin TANAP: \[Nasc\]](#) "Is é 16 bhilliún méadar ciúbach a bheidh in acmhainn tarchurtha na píblíne ag an tús, ach méadófar í go 24 bhilliún méadar ciúbach agus ansin go 31 bhilliún méadar ciúbach sna blianta amach romhainn le hinfheistíochtaí breise . (...) 2 Stáisiúin Chomhbhrúiteora (A luaithe a mhéadóidh an acmhainn tarchurtha go 31 bcm, méadófar líon na Stáisiúin Chomhbhrúiteora go 7)." (béim curtha leis)

[22] Deir Modheolaíocht Tionscadail BEI maidir le Lorg Carbóin, leagan 10.1, 'Sainmhínítear cás bonnlíne *an tionscadail (nó cás 'gan tionscadal')* mar an modh malartach a bhfuil coinne leis chun an t-aschur arna sholáthar ag an tionscadal beartaithe a chomhlíonadh. Dá bhrí sin, ní mór a mholadh sa chás bunlíne an rogha mhalartach is dócha a bheidh ann ar an tionscadal atá beartaithe (i) ar féidir léi, i dtéarmaí teicniúla, an t-aschur is gá a chomhlíonadh; agus (ii) tá sé inchreidte ó thaobh ceanglais eacnamaíocha agus rialála de.'

[23] Féach TAP 'An Nós Imeachta um Bainistiú Astaíochtaí Atmaisféarachá', a foilsíodh i mí Mheán Fómhair 2020, atá ar fáil ag:

[https://www.tap-ag.com/sustainability/lenders-requirements/esch-management-operations/\\$18964/\\$18963/\\$19030](https://www.tap-ag.com/sustainability/lenders-requirements/esch-management-operations/$18964/$18963/$19030)
[Nasc]